

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ВК 5. Професійний розвиток педагога

спеціальність	015 Професійна освіта	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	« Теорія і методика професійної підготовки та виробничого менеджменту»	факультет	Менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	Третій (освітньо-науковий)	кафедра	Менеджменту, бізнесу і адміністрування

ВИКЛАДАЧ

Новікова Вікторія Євгенівна

Вища освіта: спеціальність хімія

Науковий ступінь – кандидат педагогічних наук 13.00.04 Теорія і методика професійної освіти

Вчене звання – доцент кафедри хімії, біохімії, мікробіології та гігієни харчування

Досвід роботи – більше 20 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- Науково-педагогічне стажування у країнах ЕС "AI Tools in Scientific and Project Concepts Writing" (дистанційна форма участі). Scientific Center of Innovative Research. Учбове навантаження стажування склало 6 кредитів (180 годин). Сертифікат № SCIR-2024-0128, від 22.11.2024р.
- авторка навчально-методичних посібників та методичних вказівок для практичних робіт з дисциплін професійної освіти;
- Член редакційної ради міжнародних наукових журналів Проекту SWorld («Modern engineering and innovative technologies», www.moderntechno.de, Germany «SWorldJournal», www.sworldjournal.com, Bulgaria), а також оргкомітету наукових заходів, які проводяться на Проекті SWorld. Ref. red-24100008 October 24, 2024.
- член громадської організації «Науковий центр дидактики менеджмент-освіти»
- ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0403-3590>
- Scopus Researcher ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57212244963>
- Web of Science Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/error/authorNotFound>
- Google Scholars: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=DlurvvwAAAAJ&hl=uk&authuser=7>

телефон	0677965935	електронна пошта	vika16071974novikova@btu.kharkov.ua	дистанційна підтримка:	Moodle
---------	------------	------------------	-------------------------------------	------------------------	--------

До викладання дисципліни долучені:

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у здобувачів здатності до безперервного професійного саморозвитку й самовдосконалення, розвитку науково-дослідницької, інноваційної та педагогічної компетентності, критичного мислення, рефлексії власної діяльності, а також готовності до ефективної реалізації освітньої, наукової та управлінської діяльності в умовах сучасної освіти.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, інтерактивні методи навчання (кейс-метод; проєктне навчання; групова робота та дискусії; цифрові освітні платформи).
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	<p>Інтегральний результат навчання: здатність здобувача проєктувати, організовувати та здійснювати освітній процес у закладі вищої освіти на засадах сучасної дидактики, інноваційних технологій навчання, принципів академічної доброчесності та професійної етики. Після опанування дисципліни здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти повинен продемонструвати такі результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Критично аналізувати сучасні теорії, моделі та стратегії професійного розвитку педагога / тестування, усне опитування • Проєктувати структуру та зміст навчальної дисципліни відповідно до освітньої програми, стандарту вищої освіти та результатів навчання / письмова робота, кейс-аналіз • Формулювати результати навчання та добирати адекватні методи, форми й засоби їх досягнення та оцінювання / практична робота, презентація • Застосовувати традиційні, інноваційні та цифрові педагогічні технології у викладацькій діяльності з урахуванням принципів студентоцентрованого та компетентнісного підходів / практичне завдання, аналіз ситуацій • Діяти згідно принципів безперервної освіти та академічної доброчесності / рольові ігри, спостереження, семінарські дискусії, • Розробляти навчально-методичне забезпечення дисципліни (силабус, робоча програма, методичні матеріали, оцінювальні інструменти) / проєктна робота • Здійснювати моніторинг та оцінювання результатів навчання із застосуванням валідних і надійних критеріїв, забезпечувати прозорість і об'єктивність оцінювання / практичне завдання, тестування • Інтегрувати результати власних наукових досліджень у зміст навчальних дисциплін і викладацьку практику / проєктна робота • Демонструвати високий рівень педагогічної культури, професійної етики та академічної доброчесності у науково-педагогічній діяльності / рольові ігри, спостереження, семінарські дискусії, • Здійснювати педагогічну рефлексію, самооцінювання професійної діяльності та планувати власний професійний розвиток. • Використовувати сучасні цифрові інструменти для організації змішаного та дистанційного навчання / практичне завдання, аналіз ситуацій • Аргументовано представляти результати освітньо-методичної діяльності у науковому та професійному середовищі / підсумкове індивідуальне навчально-дослідне завдання, проєктна робота
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 14 годин лекції, 16 годин практичні та семінарські заняття; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	виконання індивідуально-дослідного завдання; творча активність; командна робота.
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Змістовий модуль 1. «Теоретичні основи професійного розвитку педагога»

Лекція 1.	Теоретико-методологічні засади професійного розвитку педагога	ПЗ 1	Сутність, підходи, принципи та моделі професійного розвитку в освіті.	Самостійна робота	<ul style="list-style-type: none"> Аналітичне есе. Проаналізуйте сучасні підходи до професійного розвитку педагога та визначте їх переваги й обмеження (3–5 стор.). Розробка індивідуальної траєкторії розвитку. Складіть власний план професійного розвитку на 3–5 років із визначенням цілей, етапів та індикаторів досягнення. Порівняльний аналіз. Здійсніть порівняння моделей професійного розвитку педагогів у різних країнах (2–3 країни на вибір).
Лекція 2.	Професійна компетентність педагога: структура та шляхи формування	ПЗ 2	Ключові, загальні та фахові компетентності викладача вищої школи.		
Лекція 3.	Безперервна освіта та концепція «lifelong learning» у професійному розвитку	ПЗ 3	Стратегії та інструменти навчання впродовж життя.		
Лекція 4.	Індивідуальна траєкторія професійного розвитку педагога	ПЗ 4	Планування кар'єри, самоменеджмент і професійне зростання.		

Змістовий модуль 2. «Професійний розвиток викладача»

Лекція 5.	Рефлексія та саморозвиток як основа професійного вдосконалення	ПЗ 5	Методи педагогічної рефлексії та самооцінювання.	Самостійна робота	<ul style="list-style-type: none"> Рефлексивний щоденник. Ведіть щоденник професійної рефлексії протягом визначеного періоду (2–3 тижні) з аналізом власних досягнень і труднощів. Огляд наукових джерел. Підготуйте огляд сучасних наукових публікацій (не менше 5–7 джерел) з проблеми професійного саморозвитку педагога. Проект впровадження інновації. Розробіть міні-проект впровадження інноваційної педагогічної технології у власній практиці. Аналіз цифрових інструментів. Оцініть можливості використання цифрових ресурсів для професійного розвитку педагога (платформи, курси, сервіси). Кейс-аналіз. Проаналізуйте запропоновану або самостійно підібрану педагогічну ситуацію, пов'язану з професійним розвитком, і запропонуйте шляхи її вирішення. Підготовка наукового повідомлення. Підготуйте доповідь (або тези) з актуальної проблеми професійного розвитку педагога для участі в науковому заході.
Лекція 6.	Інноваційні педагогічні технології у професійній діяльності викладача	ПЗ 6	Сучасні підходи до навчання, цифровізація освіти.		
Лекція 7.	Науково-дослідницька діяльність педагога та академічна доброчесність	ПЗ 7	Організація досліджень, публікаційна активність, етика науки.		
		ПЗ 8	Академічна мобільність, участь у міжнародних проєктах, глобальні освітні тренди.		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

1. Зязюн І. А. Педагогічна майстерність. — Київ: Вища школа, 2008.
2. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження: методологія, теорія, технологія. — Київ: Либідь, 2010.
3. Кремень В. Г. Філософія освіти: підручник. Київ: Грамота, 2008. 448 с.
4. Дубасенюк О. А. Професійна підготовка майбутнього вчителя. — Житомир: Вид-во ЖДУ, 2015.
5. Хоружа Л. Л. Етика педагогічної діяльності. — Київ: Академвидав, 2012.
6. Лузан П.Г. Методи і форми організації навчання у вищій аграрній школі: Навч. посібник. К.: Аграр. освіта, 2003. 229 с.
7. Schön D. A. The Reflective Practitioner: How Professionals Think in Action. — New York: Basic Books, 1983.
8. Hargreaves A., Fullan M. Professional Capital: Transforming Teaching in Every School. — New York: Teachers College Press, 2012.
9. Boychuk, Y., Novikova, V., Opanasenko, Y., Olena, K., & Kostina, V. (2022). Pedagogical conditions for the introduction of blended learning technologies in ukrainian higher education institutions. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 14(3), 32-50.
10. Novikova, V., Zinchenko, L., Haidamashko, I., & Kuchai, O. (2022). Conceptual Approaches to Training Specialists Using Multimedia Technologies. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*, 22(9), 123-130.
11. Zolotarova, S., Ponomareva, M., Stankevych, S., Novikova, V., Zolotarov, A. Integration of the educational process in higher education with digital technologies. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*, 2024 (3), 149–156.
12. Opanasenko, Ya., & Novikova, V. (2022). Distance Learning in Higher Education: The Experience of the Covid-19 Pandemic and War in Ukraine. *Educational Challenges*, 27(2), 151-168.
13. Novikova, V. Psychological and pedagogical discourse in professional education [Text] / V. Novikova // Vocational education: vectors of strengthening and challenges of the present in the context of national interests and the formation of an educational trajectory: monograph. - Tallinn : Teadmus OÜ, 2025. - P. 34-63

Нормативно-правові джерела (Україна)

- Закон України «Про освіту»
- Закон України «Про вищу освіту»
- Міністерство освіти і науки України
- Нормативні документи щодо професійного розвитку та підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

1. **Глосарій з професійної освіти** (аграрного виробництва, переробки сільськогосподарської продукції та харчових технологій) [Текст] : словник для здобувачів вищ. освіти ден. та заоч. форм навчання спец. А5 Професійна освіта (аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології). Ч. 1 / Н. І. Моїсеєва, В. Є. Новікова, М. С. Пономарьова, С. А. Золотарьова, Н. О. Бондар, О. В. Борюшкіна, О. М. Варипаєв, О. В. Воронянський, Н. Г. Грабар, І. О. Данченко, А. С. Міносян, Д. Л. Кобелева, Н. М. Ніколаєнко. - Харків : ДБТУ, 2025. - 400 с. - Б. ц.
 2. **Глосарій з професійної освіти** (аграрного виробництва, переробки сільськогосподарської продукції та харчових технологій) [Текст] : для здобувачів вищ. освіти ден. та заоч. форм навчання спец. А5 Професійна освіта (аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології). Ч. 2 / Н. І. Моїсеєва, В. Є. Новікова, М. С. Пономарьова, С. А. Золотарьова, Н. Г. Бондар, О. В. Борюшкіна, О. М. Варипаєв, О. В. Воронянський, Н. Г. Грабар, І. О. Данченко, А. С. Міносян, Д. Л. Кобелева, Н. М. Ніколаєнко ; Держ. біотехнол. ун-т. - Харків : [б. в.], 2025. - 345 с. - Б. ц.
 3. **Професійна освіта** [Текст] : метод. вказівки до проходження наук.-пед. практики здобувачів третього (освіт.-наук.) рівня вищ. освіти галузі знань: А Освіта, спец.: А 5 Професійна освіта (за спеціалізаціями) / Держ. біотехнол. ун-т ; авт.-уклад.: Н. І. Моїсеєва [та ін.]. - Харків : КП "Міська друк.", 2025. - 39 с. - Б.
 4. **Методологія науково-педагогічних досліджень** та організація підготовки дисертаційної роботи [Електронний ресурс] : метод. вказівки до самост. вивч. дисципліни для здобувачів третього (освіт.-наук.) рівня вищ. освіти ден. та заоч. форм навчання спец. 015 Професійна освіта (аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) / Держ. біотехнол. ун-т ; авт.-уклад.: В. Є. Новікова, В. М. Нагаєв, М. С. Пономарьова. - Харків : [б. в.], 2026. - 49 с. : табл. - Бібліогр.: с. 43-47. - Б. ц.
- Онлайн-ресурси та платформи
5. Google Scholar – <https://scholar.google.com>
 6. ORCID – <https://orcid.org>
 7. Mendeley – <https://www.mendeley.com>
 8. ResearchGate – <https://www.researchgate.net>
 9. UNESCO Open Science Resources – <https://unesco.org/open-science>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ (<https://cutt.lv/1HoWYh9>)

СИСТЕМА

100 бальна ECTS (стандартна)

БАЛИ

до 50

до 50

ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ

50% від усередненої оцінки за модулі

підсумкове тестування

Підсумкове оцінювання

Проміжний контроль	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.